

Ralph Fiennes i Liam Neeson en un fotograma del film *La llista de Schindler* de Steven Spielberg, que ara ha fet 25 anys. Universal Estudios

Toni Vall

Spielberg, Schindler i la modernitat

Recordo que quan es va estrenar hi havia qui se la mirava amb condescendència. Deien que era tramposa, lacrimògena, que explotava baixes passions i que jugava amb coses amb les quals no s'ha de jugar. Es referien a l'Holocaust. "Jugar", sí, recordo algun article o crítica que utilitzava aquest verb. Era absurd perquè *jugar* devia utilitzar-se com a sinònim de *barrejar* o *atrevir-se amb*. Perquè jugar, el que és jugar, *jugar* com a sinònim de *frivolitzar*, *La llista de Schindler* no juga amb res.

Amb la perspectiva del temps, que, com tothom sap, posa i treu moltes coses del seu lloc –i vint-i-cinc anys ja podem dir que són temps–, resulta fàcil i eloqüent assenyalar les virtuts i els valors del film de Steven Spielberg. Els anys se li han dipositat bé a sobre i sobretot a dins. Ara ha tornat uns dies a la cartellera per celebrar aquestes noces d'argent tan ben portades i, de passada, per celebrar també la seva pròpia existència, la certesa que, amb la revisió adequada, amb la perspectiva que el cinèfil sap calibrar, poden aparèixer nous significats perquè cadascú completi com més li plagui l'apassionant peripècia d'Oskar Schindler.

Si un es mira amb perspectiva la trajectòria del seu creador, observant els detalls, les dates, aquelles coses en què ens fixem els que som una mica perepinyetes, segurament s'adonarà que *La llista de Schindler* és exactament al mig de la trajectòria del cineasta. És una mena de frontissa, d'engranatge de moviment, de punt d'inflexió. Si t'hi pares a pensar sembla mentida que l'any 1993 algú que ja havia dirigit *El diable sobre rodes*, *Tauró*, *Encontres a la tercera fase*, *E.T.* i tres entre-

gues d'*Indiana Jones* encara sigués just a la meitat de la seva carrera. Bé, encara avui li queda camp per córrer, o sigui que els comptes no són exactes, ni de bon tros.

I igualment és revelador pensar que dues de les pel·lícules que ja llavors havia dirigit d'alguna manera enuncien o perfilaven o deixaven intuir mons creatius premonitoris de Schindler. Perquè ¿què és *El color porpra* si no una mirada a la maldat humana i a les maneres d'enfrontar-s'hi i superar-la? I què és *L'imperi del sol* si no un decidit i eloqüent al·legat antibel·licista encarnat en la figura d'un nen que somia un món millor? Potser no són dues de

les millors obres de Spielberg, però totes dues són profundament seves i d'alguna manera té sentit prendre-se-les ara com una epifania natural.

Fa pocs dies hi ha hagut un cert rebombori perquè Spielberg s'ha manifestat partidari d'endregar una mica les normes del joc amb el tema Netflix, plataformes, exhibició i distribució de les pel·lícules. Algunes veus l'han acusat quasi de ser més dinosaure que els protagonistes del seu *Parc Juràssic*. Quanta

ceguesa, quant talibanisme estèril, quanta ignorància, en el fons. Ignorància, sí, d'aquells que es pensen que amb Netflix han descobert la sopa d'all, que estan convençuts que no hi ha res millor ni més còmode que veure cinema exclusivament a dins de casa seva, tant se val si amb una pantalla d'ordinador diminuta o amb el més estratosfèric equip de projecció i so.

Quantes lliçons de modernitat li pretenen donar a algú que acaba de dirigir *Ready Player One*? Que vagin al cine a veure *La llista de Schindler*. Vint-i-cinc anys i està com el primer dia. No es rovella. ●

●
*Per celebrar
els 25 anys,
ara el film
ha tornat
a la
cartellera*
●